

12 MAJA – MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

POŁOŻNA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ (POZ)

sprawuje opiekę medyczną nad kobietą ciężarną, rodzącą oraz w położu, a także nad niemowlęciem do ukończenia przez nie drugiego miesiąca życia. Opiekę położniczą i ginekologiczną położna realizuje poprzez:

- wizyty patronażowe
- wizyty profilaktyczne na rzecz populacji objętej opieką, a w tym:
  - edukację przedporodową
- opiekę pielęgnacyjną pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego w ramach Programu profilaktyki raka szyjki macicy (tylko w przypadku posiadanych przez położną kwalifikacji).

UWAGA!

Prawo do świadczeń położnej ma kobieta posiadająca ubezpieczenie zdrowotne, która złożyła deklarację wyboru do wybranej położnej.

WAŻNE!

Prawo do opieki zdrowotnej na mocy artykułu 2 pkt. 4 Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych mają także kobiety nieubezpieczone, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie, zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i są w okresie ciąży, porodu lub położu.

ORGANIZACJA UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ I DOSTĘPNOŚĆ DO ŚWIADCZEŃ POŁOŻNEJ POZ

Świadczenia lecznicze położnej POZ realizowane są na podstawie zlecenia lekarza ubezpieczenia zdrowotnego i wykonuje się je w godzinach dostępności do świadczeń położnej POZ zgodnie z terminami określonymi w treści zlecenia lub skierowania.

Położna powinna być dostępna od poniedziałku do piątku, pomiędzy 8.00 a 18.00, oprócz dni ustawowo wolnych od pracy, zgodnie z jej harmonogramem pracy, przy czym świadczenia są udzielane w uzgodnionym wcześniej terminie, chyba że stan zdrowia kobiety lub noworodka tego wymaga – wtedy świadczenie jest udzielane w dniu zgłoszenia.

CO W RAMACH UDZIELANYCH ŚWIADCZEŃ?

Położna POZ realizuje świadczenia zdrowotne kompleksowo z zakresu pielęgniarstwa położniczego, ginekologicznego oraz z pewnością ciągłości świadczeń profilaktycznych pielęgnacyjnych i leczniczych:

1. **WIZYTY PATRONAŻOWE POŁOŻNEJ POZ** obejmują opiekę nad noworodkiem (do ukończenia drugiego miesiąca życia) oraz nad kobietą (w okresie położu). Realizując tę opiekę położna POZ zobowiązana jest do wykonania w okresie dwóch miesięcy kalendarzowych od czterech do sześciu wizyt patronażowych.

WARUNKI REALIZACJI WIZYT PATRONAŻOWYCH:

0 – 4. doba życia dziecka

(pierwsza wizyta patronażowa odbywa się nie później niż 48 godzin po opuszczeniu szpitala przez matkę i dziecko)

- w przypadku porodu fizjologicznego prowadzonego samodzielnie przez położną – badanie przedmiotowe dziecka, z uwzględnieniem oceny stanu ogólnego bezpośrednio po urodzeniu według skali Apgar
- wprowadzenie postępowania umożliwiającego tworzenie więzi matki z dzieckiem i prawidłowe rozpoczęcie karmienia piersią
- wykonanie pomiarów masy i długości ciała, obwodu głowy i klatki piersiowej
- profilaktyka zakażeń przedniego odcinka oka

1 – 6. tydzień życia dziecka

wizyty patronażowe położnej, co najmniej cztery, mające na celu:

- opiekę nad noworodkiem lub niemowlęciem, w tym:
  - obserwację i ocenę rozwoju fizycznego w zakresie: adaptacji do środowiska zewnętrznego, stanu skóry i błon śluzowych, pępka, wydaliny, wydzielin, rozwoju psychoruchowego, funkcjonowania narządów zmysłów
  - ocenę odruchów noworodka, sposobu oraz technik karmienia
  - wykrywanie objawów patologicznych
  - ocenę relacji rodziny z noworodkiem
- prowadzenie edukacji zdrowotnej i udzielanie porad w zakresie pielęgnacji noworodka, karmienia piersią, szczepień ochronnych, badań profilaktycznych, opieki medycznej, socjalnej oraz w zakresie laktacji, kontroli płodności, samoopieki
- promowanie zachowań prozdrowotnych rodziców
- identyfikowanie czynników ryzyka w rodzinie
- formułowanie diagnozy i ustalenie hierarchii podejmowanych działań.

Po zakończeniu wizyt patronażowych położna przekazuje opiekę nad niemowlęciem pielęgniarce podstawowej opieki zdrowotnej.

UWAGA!

Kiedy pacjent zgłosi się do lekarza, pielęgniarki lub położnej POZ, do których złożył deklarację, a którzy nie pracują już w danej przychodni, świadczeniodawca **nie powinien odmówić mu udzielenia świadczeń**. Jeżeli pacjent chce nadal korzystać z tej przychodni, **powinien dokonać ponownego wyboru** pracujących w niej lekarza, pielęgniarki lub położnej POZ.

2. EDUKACJA PRZEDPORODOWA

Wizyty profilaktyczne położnej POZ obejmują:

- dokonanie rozpoznania problemów zdrowotnych populacji objętej opieką
- zaplanowanie i realizację na rzecz populacji objętej opieką, w zakresie posiadanych kompetencji, świadczeń profilaktycznych, w tym prowadzenie edukacji kobiet w ciąży oraz w ciąży wysokiego ryzyka, przygotowującej kobiety do odbycia porodu i rodzicielstwa, z zachowaniem poniższych zasad:

- podstawą prowadzenia edukacji przedporodowej dla kobiet w ciąży, w tym kobiet w ciąży wysokiego ryzyka, jest opracowany przez położną POZ i stanowiący integralną część dokumentacji medycznej świadczeniobiorcy, plan edukacji obejmujący praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, położu, karmienia piersią i rodzicielstwa (także w przypadku świadczeń realizowanych w formie grupowej)
- wizyty w edukacji przedporodowej realizowane są przez położną POZ począwszy od dwudziestego pierwszego tygodnia ciąży do terminu rozwiązania, z częstotliwością nie większą niż raz w tygodniu (w okresie od dwudziestego pierwszego do trzydziestego pierwszego tygodnia ciąży), a następnie dwa razy w tygodniu (w okresie od trzydziestego drugiego tygodnia ciąży do terminu rozwiązania).

3. WIZYTY POŁOŻNEJ POZ W OPIECE POOPERACYJNEJ NAD KOBIECIAMI PO OPERACJACH GINEKOLOGICZNYCH I ONKOLOGICZNO – GINEKOLOGICZNYCH obejmują okres od momentu wypisu ze szpitala do całkowitego zagojenia się rany pooperacyjnej i realizowane są przez położną na podstawie skierowania po zakończeniu leczenia szpitalnego.

Położna POZ dokumentuje udzielane w domu pacjenta świadczenia zdrowotne w prowadzonej przez nią indywidualnej dokumentacji medycznej świadczeniobiorcy. Wykonanie wizyt położnej w zakresie wizyt patronażowych, edukacji przedporodowej i w opiece pooperacyjnej każdorazowo potwierdza pacjentka lub opiekun.

WYBÓR POŁOŻNEJ POZ

Aby móc skorzystać ze świadczeń realizowanych przez położną POZ należy dokonać **wyboru położnej** poprzez złożenie w wybranej przychodni stosownego druku **DEKLARACJI WYBORU ŚWIADCZENIODAWCY UDZIELAJĄCEGO ŚWIADCZEŃ Z ZAKRESU PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ ORAZ POŁOŻNEJ PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ**.

Zgodnie z *Ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* pacjent ma prawo do bezpłatnego wyboru lekarza POZ, pielęgniarki POZ i położnej POZ **nie częściej niż dwa razy w roku kalendarzowym**. Nie ma potrzeby zgłaszać tego faktu u dotychczasowego świadczeniodawcy. Wyboru lub zmiany dokonuje się bezpośrednio u świadczeniodawcy w przychodni i nie trzeba tego faktu potwierdzać w oddziale Funduszu. **W przypadku każdej kolejnej, nieuzasadnionej zmiany należy wnieść opłatę w wysokości 80 złotych**. Opłatę należy uiścić na konto właściwego oddziału NFZ.

Opłaty nie pobiera się w przypadku:

- zmiany miejsca zamieszkania przez pacjenta
- zaprzestania udzielania świadczeń opieki zdrowotnej przez wybranego lekarza/pielęgniarkę/położną podstawowej opieki zdrowotnej
- z powodu innych przyczyn niezależnych od woli pacjenta.

UWAGA!

Deklarację wyboru lekarza można złożyć w innej przychodni niż deklarację do pielęgniarki lub położnej.

DEKLARACJA DLA NOWORODKA

Jeżeli dziecko nie ma nadanego numeru PESEL, do szóstego miesiąca życia może być zapisane na liście lekarza/pielęgniarki/położnej POZ na podstawie dowodu ubezpieczenia rodzica lub opiekuna prawnego. Po nadaniu numeru PESEL rodzic powinien złożyć ponowną deklarację. W przeciwnym razie, po ukończeniu przez dziecko szóstego miesiąca życia, system informatyczny NFZ zaznaczy deklarację dziecka jako nieaktywną.

UWAGA!

Podczas pobytu poza miejscem zamieszkania, na przykład na wakacjach, w delegacji, u rodziny, pacjent ma prawo do podstawowej opieki zdrowotnej w sytuacji nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia.

GDZIE SZUKAĆ POŁOŻNEJ?

Lista palcówek realizujących świadczenia położnej podstawowej opieki zdrowotnej w województwie śląskim dostępna jest w Śląskim Oddziale Wojewódzkim NFZ oraz na stronie internetowej www.nfz-katowice.pl w zakładce **GDZIE SIĘ LECZYĆ/ŚWIADCZENIA POŁOŻNEJ POZ**.

***

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2017 roku, Dz.U. poz.1938 z późn. zm.),
2. Ustawa o podstawowej opiece zdrowotnej z dnia 27 października 2017 roku (Dz.U. z 2017 roku, poz. 2217),
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (tekst jednolity z 2016 roku, Dz.U. poz. 86 z późn. zm.),
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej z dnia 21 września 2016 roku (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1567),
5. Zarządzenie nr 122/2017/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie warunków zawarcia i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie podstawowa opieka zdrowotna.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej pragniemy złożyć najserdeczniejsze podziękowania za Waszą obecność i ciężką pracę.

Jednocześnie życzymy, by nigdy nie brakowało siły i wytrwałości, pomimo znoju i wielu wyzwań, jak również by satysfakcja i radość, jakie bez wątpienia daje możliwość pomocy człowiekowi będącemu w potrzebie, ostodżyły trudy tej pracy.

Życzymy również zdrowia i wszelkiego powodzenia.

**Śląski Oddział Wojewódzki NFZ
w Katowicach**

KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 25 MAJA 2018 ROKU. SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU GAZETY!

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice

infolinia całodobowa

tel. 801 002 903 – numer dla dzwoniących w kraju

tel. 32 790 09 03 – numer dla dzwoniących z zagranicy i z telefonów komórkowych

bezpłatna infolinia kolejkowa

tel. 800 800 008

Sekcja Obsługi Ubezpieczonych
tel. 32 735 16 00

Informacja Działu ds. Środków Pomocniczych
i Przedmiotów Ortopedycznych
tel. 32 735 16 00

Biurowisko Działu Skarg i Wniosków
tel. 32 735 05 45

www.nfz-katowice.pl

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego
tel. 32 735 05 22

Dyrektwa transgraniczna
tel. 32 735 16 16

Konsultant ds. poszkodowanych w misjach
poza granicami państwa - dotyczy służb
mundurowych
tel. 32 735 19 87, 32 735 16 51

www.nfz.gov.pl